

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI KADENCJA**

Warszawa, dnia 8 września 2007 r.

Druk nr 527

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 47. posiedzeniu w dniu 7 września 2007 r. ustawę

o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Z poważaniem

(-) Ludwik Dorn

USTAWA
z dnia 7 września 2007 r.

o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

Art. 1.

W ustawie z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 34, poz. 149, z 1993 r. Nr 36, poz. 159, z 1995 r. Nr 28, poz. 143, z 2002 r. Nr 240, poz. 2055 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2703) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uznaje się za nieważne orzeczenia wydane przez polskie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości lub przez organy pozasądowe w okresie od rozpoczęcia ich działalności na ziemiach polskich, począwszy od 1 stycznia 1944 r. do 31 grudnia 1989 r., jeżeli czyn zarzucony lub przypisany był związany z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego albo orzeczenie wydano z powodu takiej działalności, jak również orzeczenia wydane za opór przeciwko kolektywizacji wsi oraz obowiązkowym dostawom.”,

b) uchyla się ust. 4;

2) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nieważność orzeczenia stwierdza sąd okręgowy albo wojskowy sąd okręgowy, jeżeli zgodnie z obowiązującymi przepisami w dniu wejścia w życie ustawy właściwy do rozpoznania sprawy o czyn będący przedmiotem tego orzeczenia jest sąd wojskowy. Stwierdzenie nieważności orzeczenia uznaje się za równoznaczne z uniewinnieniem.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej sądu według przepisu ust. 2, sprawę rozpoznaje odpowiednio Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie lub Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie.”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Stwierdzeniu nieważności orzeczenia nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zastosowanie amnestii lub abolicji, zatarcie skazania, akt łaski, przedawnienie, zadośćuczynienie, śmierć osoby represjonowanej, której orzeczenie dotyczy, zawieszenie postępowania lub jego umorzenie z innych powodów niż te, o których mowa w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego.”;

4) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sąd pozostawia bez rozpoznania wnioski, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jeżeli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono z powodów, o których mowa w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego.”;

5) w art. 8:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie, wobec której stwierdzono nieważność orzeczenia albo wydano decyzję o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z wykonania orzeczenia albo decyzji. W razie śmierci tej osoby uprawnienie to przechodzi na małżonka, dzieci i rodziców.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1d w brzmieniu:

„1a. Odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z orzeczeń albo decyzji, o których mowa w ust. 1, nie mogą łącznie przekroczyć kwoty 25 000 zł.

1b. Przepisu ust. 1a nie stosuje się w przypadku, gdy osoba ubiegająca się o odszkodowanie lub zadośćuczynienie była represjonowana z powodu działalności mającej miejsce przed dniem 31 grudnia 1956 r.

1c. Przepisu ust. 1a nie stosuje się w przypadku w którym w wyniku wykonania orzeczeń albo decyzji, o których mowa w ust. 1, osoba poszkodowana poniosła śmierć.

1d. Osobie, o której mowa w ust. 1, przyznane może być odszkodowanie i zadośćuczynienie wyłącznie w oparciu o jeden tytuł spośród wymienionych w ust. 1.”;

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żądanie odszkodowania lub zadośćuczynienia należy zgłosić odpowiednio w sądzie okręgowym lub wojskowym sądzie okręgowym, który wydał postanowienie o stwierdzeniu nieważności orzeczenia, w terminie roku od daty jego uprawomocnienia się.”,

d) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Uprawnienia określone w ust. 1 przysługują również osobom, mieszkającym obecnie bądź w chwili śmierci w Polsce, represjonowanym przez radzieckie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości lub organy pozasądowe, działające na obecnym terytorium Polski w okresie od dnia 1 lipca 1944 r. do dnia 31 grudnia 1956 r. oraz na terytorium Polski w granicach ustalonych w Traktacie Ryskim, w okresie od dnia 1 stycznia 1944 r. do dnia 31 grudnia 1956 r., za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego lub z powodu takiej działalności. Żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia należy zgłosić w sądzie okręgowym, w którego okręgu zamieszkuje osoba składająca żądanie; sąd ten jest właściwy do rozpoznania sprawy. Przepis art. 1 ust. 3 stosuje się odpowiednio, zaś przepisy art. 9-11 nie mają zastosowania.”,

e) po ust. 2b dodaje się ust. 2c i 2d w brzmieniu:

„2c. Żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia za szkodę i krzywdę wynikłe z wykonania decyzji, o której mowa w ust. 1, należy zgłosić w sądzie okręgowym, w którego okręgu zamieszkuje osoba składająca żądanie, w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U. Nr ..., poz. ...).

2d. Odpis żądania, o którym mowa w ust. 2, sąd doręcza prokuratorowi z urzędu.”,

f) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, z wyjątkiem art. 555.”,

g) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli w wyniku rewizji nadzwyczajnej, kasacji lub wznowienia postępowania prawomocnie zasądzone odszkodowanie, chyba że za jego zastosowaniem przemawiają względy słuszności.”,

h) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób, których działalność, w okresie będącym podstawą stwierdzenia nieważności orzeczenia albo uznania za nieważne decyzji określonej w ust. 1, stanowiła zaprzeczenie działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.”;

6) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy art. 8-10 mają odpowiednie zastosowanie również wobec osób, co do których zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności orzeczenia, jeżeli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono z powodów, o których mowa w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, i nie zostało prawomocnie zasądzone odszkodowanie i zadośćuczynienie, a osoby te były zatrzymane lub tymczasowo aresztowane.”.

Art. 2.

1. Decyzje o internowaniu wydane w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego stają się nieważne z mocy prawa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Przepisów art. 156-158 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

Art. 3.

Sprawy wszczęte na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, a niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, rozpatruje się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 4.

Wypłata odszkodowań i zadośćuczynień przyznanych na podstawie niniejszej ustawy może nastąpić nie wcześniej niż 1 stycznia 2008 r.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Ludwik DORN

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
